

Frimerke
posten

Nr. 3/2016
Posten Norge
Frimerketjenesten

Meteorologisk institutt 150 år

De har varslet både godt og dårlig
vær, stadig med større sikkerhet.

NYE FRIMERKER Side 12

Tenk grønt

NYE FRIMERKER Side 4

Dyreparken 50 år

NYE FRIMERKER Side 8

Bli medlem i en frimerkeklubb

Frimerkesamling er en hobby som oppmuntrer til kontakt med andre.

Frimerker som hobby er blitt mer nettbasert. Dette resulterer i at samleren gjerne sitter hjemme for seg selv med frimerkene sine.

Frimerkeklubbene og Norsk Filatelistforbund ønsker så mange samlere som mulig på klubbmøter. Dette for å kunne opprettholde jevnlige møter i nærmiljøet, utstillinger, messer og arrangement i forbindelse med utgivelser av frimerker og Frimerkets Dag.

Frimerkeklubben er en arena hvor du treffer andre med samme interesse som du selv har. Du får nye venner, kommer inn i et sosialt miljø og du deltar på klubbens aktiviteter. Mange klubber har også turer med sosialt innslag til utstillinger både her hjemme og i utlandet.

Norsk Filatelistforbund kan hjelpe deg å finne en frimerkeklubb i ditt nærmiljø. Ta kontakt på e-post nf@filatelist.no eller postadresse Postboks 2700 St. Hanshaugen, 0131 OSLO.

Oversikten over frimerkeklubber finner du på nettsiden filatelist.no

Kjære kunde!

For første gang på lang tid kan Posten lansere en ny måte å frankere brevsendinger på.

I april lanserte vi portoetiketter for frankering av (store) brev-, rekommanderte- og verdisendinger. Etikettene skal ikke leveres ut til kunder, men settes på sendingen ved innlevering på postkontorer eller Post i Butikk. I tillegg til pris, gir etiketten bl.a. også opplysning om innleveringssted, dato og postnummer.

Europafrimerkene har i år felles motiv under temaet Think Green. Etter en konkurranse blant medlemslandene i PostEurop ble bidraget fra den kypriotiske designeren Doxia Sergidou valgt som det motivet som skal pryde alle landenes Europafrimerker i år. I Norge har vi i tillegg valgt å utgi vårt eget bidrag til konkurransen, signert Enzo Finger.

Årets yngste frimerkejubilant er Dyreparken i Kristiansand. Parken har utviklet seg til å bli en av Norges kjæreste og mest besøkte turistattraksjoner. I år fyller den 50 år, og jubileet markeres med to artige frimerker utformet av tegneren Egil Nyhus.

Alle snakker om været. Ikke minst i Meteorologisk institutt, som i år fyller 150 år. Været betyr mye for nordmenn, og få institusjoner har vært så viktige for folk flest som nettopp Meteorologisk institutt. Kunstner bak frimerkene er veteranen Bruno Oldani, en nestor innen norsk design.

Apropos været. Foran oss ligger den varmeste årstiden. Vi i Frimerketjenesten ønsker alle våre kunder en riktig god sommer. Vi hører til høsten, til frimerkeutgivelsen 1. oktober.

Vennlig hilsen

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

NYE FRIMERKER

Tenk grønt
Side 4

Dyreparken 50 år
Side 8

Meteorologisk
institutt 150 år
Side 12

HEGES SKRÅBLIKK

Side 16

ØRNS SPALTE

Side 22

FRIMERKEKLIPP

Side 28

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 250
0510 OSLO

Besøksadresse:
Persveien 34/36, 0581 OSLO

E-post:
frimerketjenesten@posten.no
Internett: posten.no/frimerker
Telefon: +47 23 14 78 70
Telefaks: +47 23 14 78 00

Nordea Bank, Oslo
Kontonummer: 6003 06 35097
IBAN-nr.: NO25 6003 06 35097
SWIFT: NDEAN0KK

Redaksjon: Arnfinn Skåle (redaktør),
Halvor Fasting, Rune Øyen.

Design: Posten Norge AS,
Konsernkommunikasjon, Design
Forsidefoto: Leif Ørneldund/Oslo Museum
Trykk: Byråservice

I 2015 vedtok Posten Norge
å gjere eit av verdas største
enkeltkjøp av 241 el-bilar.

Tenk grønt!

Posten og Bring er ei av dei største transportverksemdene i Norden. Miljø er blant dei viktigaste satsingsområda.

Som ei av dei største transportverksemdene i Norden, er belastninga frå CO₂-utslepp betydeleg. Konsernet sine utslepp står for om lag ein prosent av dei totale klimautsleppa på 53,8 millionar tonn Co₂e i Noreg. Dei to største klimautfordringane til konsernet er å redusere CO₂-utslepp på tyngre køyretøy og minimere lokal ureining.

Grønt skifte

I 2015 vedtok Posten å byte ut fossilt drivstoff med fornybar diesel for

tungtransport. Det grøne skiftet tyder at om lag 1000 lastebilar på norske og svenske vegar vil nytte seg av fossilfri diesel. Det vil føre til reduserte klimautslepp og mindre ureining. Posten og Bring er den første aktøren i Noreg som går over til den nye typen andregenerasjons fornybar diesel. I første omgang er det lastebilane som går over til å bruke det nye drivstoffet, som vert kalla hydrogenert vegetabilsk olje (HVO). Drivstoffet er sett saman av vegetabilske oljer og avfall som er

SAMUTGÅVE:

PostEurop vedtok at temaet på Europafrimerka for 2016 skulle vere «Think Green» og at motivet på frimerka skulle vere det same i alle medlemslanda. Etter ein konkurranse blant medlemslanda vann Kypros, og Doxia Sergidou sitt motiv vert gjeve ut på frimerke over heile Europa. Noreg gjev i tillegg ut sitt eige bidrag i konkurransen, utforma av Enzo Finger.

Posten-konsernet vann i 2015 prisen «Environmental Achievement of the Year».

sertifisert etter EU sine berekraftskriterie. Argumenta mot den opprinnelege biodieselen, som at bruken av råstoff som raps og sukkerroer tok opp verdifulle landareal og dreiv opp matvareprisar i fattige land, er ikkje relevante for hydrogenert vegetabilsk olje. Posten har starta miljøatsinga på 82 lastebilar, som i 2015 fylte 1 030 000 liter av det fornybare drivstoffet.

Nye køyretøy

Konsernet har 133 biogasskøyretøy, inkludert verdas første Euro 6 biogasslastebil og tre lastebilar som går på flytande gass. I Bergen testar ein køyretøy som går på bioetanol. Konsernet har i tillegg landets største el-køyretøypark med over 1100 elektriske køyretøy, fordelt på 580 el-mopedar, 368 el-bilar og 167 el-traller. I 2015 vedtok konsernet å gjere eit av verdas største enkeltkjøp

av 241 el-bilar. Satsinga på nullutsløppsøysingar og samlokalisering av desse har ført til 21 sentrumsområde i byar/stader over heile Noreg har heilt Co2-fri postdistribusjon. Dette leier til betre luftkvalitet, redusert støy og klimautslipp. Satsinga skal utvidast til 20 nye byar/stader i 2016.

Vann pris

Posten-konsernet vann i 2015 prisen «Environmental Achievement of the Year». Den internasjonale prisen vert delt ut av Postal Technology. Konsernet vart i tillegg for tredje år på rad kåra til den femte mest miljømedvitne verksemda i Noreg i IPSOS MMIs omdømmeundersøking.

KILDE: POSTEN NORGE
ÅRSRAPPORT

NK 1936

Think Green. Utforma av Enzo Finger.

NK 1937

Think Green. Det felles europeiske motivet, utforma av Doxia Sergidou frå Kypros. Arrangert av Enzo Finger.

Foto: © colourbox

Think green

Dato: 09.05.2016

◀ Førstedagsbrev
kr 38,-

▲ Førstedagsstempel

Nummer: NK 1936 – 1937
Motiv: Think Green
Kunstnar: Enzo Finger, Doxia Sergidou
Verdiar: Kr 14,00 – kr 18,00
Opplag: 400 000 av kvart frimerke
Utgjeвне i: Ark à 50 frimerke.
Trykk: Offset frå Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salsprisar
Presentasjonsfoldar: kr 47,-
Samlarsett: kr 85,-

Julius har feiret før. Her er han fem år gammel og feirer sin egen bursdag. Nå er han 36 og vi håper han feirer Dyreparken på tilsvarende vis.

Dyreparken fyller 50 år

25. juni 1966 fant den offisielle
åpningen av Dyreparken sted. To
bjørner var det store trekkplasteret.

Inngangsbilletten kostet 3 kroner
for voksne og 1,50 kr for barn, og
parken hadde litt over 100 000
besøkende dette året.

Utover 1960 og 70-tallet ble flere
dyr anskaffet. Parken fikk både jerv,
kameler, aper og sjøløver. De første
sjimpansene ble født i 1979, og
denne satsingen ble svært sentral for
Dyreparkens videre utvikling.

Julius

Sjimpansen Julius blir født 2.
juledag 1979. Moren ville ikke ta
seg av ham, så Julius ble boende
hjemme hos Dyreparkens direktør
Edvard Moseid og Dyreparkens

lege William Glad. Julius ble lands-
kjent og «alle» ville se ham. Han
fikk egen sang og egen bok, og i
1981 ble han TV-kjendis med egen
barne-TV serie. Julius har gjort
Dyreparken kjent i hele landet og
har vært en aktiv markedsfører av
Sørlandet. I dag er han lederen i
sjimpanseflokken

Kaptein Sabeltann

Forestillingen om Kaptein Sabel-
tann ble spilt for første gang i 1990.
Hvert år siden har forestillingen gått
for fulle hus, og en hel generasjon
kjenner etter hvert til tante Bassa,
Røde Ruben, Den Sorte Dame og

Siden starten i 1990 har over 1,3 millioner sett forestillingen om «den norske piraten».

Kjuttaviga. Siden starten i 1990 har over 1,3 millioner sett forestillingen om «den norske piraten».

Thorbjørn Egner

I 1991 åpnet Kardemomme by, nøyaktig slik vi kjenner den fra Thorbjørn Egners fantastiske bok «Folk og røvere i Kardemomme by». Publikumstilstrømningen ble nesten doblet for Dyreparken, og dette er den største enkeltsuksess i parkens historie. I mai i fjor åpnet

Hakkebakkeskogen, hvor du kan sitte i et tog som tar deg inn i skogen på en 40 minutter lang opplevelsereise inn til Klatremus, Reven og de andre i Hakkebakkeskogen.

I dag består Dyreparken av en rekke områder og attraksjoner. Nesten hvert år siden 2000 har parken satt besøksrekorder. Vi gratulerer med jubileet, og håper på rekordbesøk også i år!

TEKST: ARNFINN SKÅLE

FRIMERKEKUNSTNEREN

Egil Nyhus er utdannet ved Statens håndverks- og kunstindustriskole. Allerede som 16-åring leverte han ukentlige avistegninger til Vestfold Arbeiderblad. Siden begynnelsen av 1990-tallet har han illustrert en rekke barnebøker og aktivitetsshefter, blant annet med figurene fra NRKs Sesam Stasjon og Terje Formoes sjørøverskikkelse Kaptein Sabeltann.

NK 1938

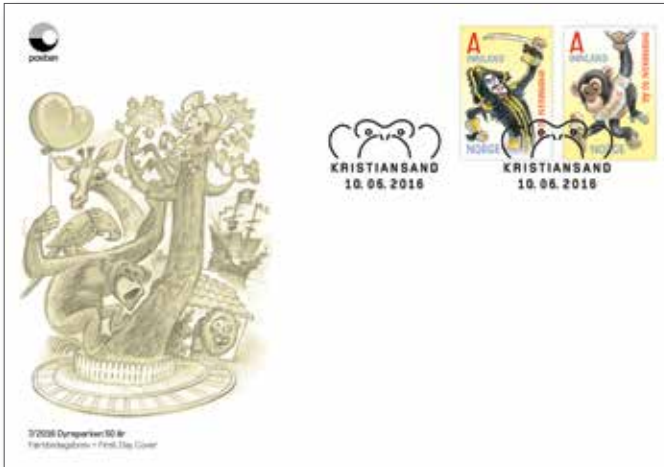
Sjimpansen Julius ble født i Dyreparken 26. desember 1979 og ble parkens første kjendis.

NK 1939

Terje Formoes kaptein Sabeltann dukket første gang opp i Dyreparken i 1989, og har siden vært et av parkens trekkplastre.

Foto: © Aftenposten/NTB scanpix

Dyreparken 50 år
Dato: 10.06.2016

◀ Førstedagsbrev
kr 28,-

KRISTIANSAND
10. 06. 2016

▲ Førstedagsstempel

Nummer: NK 1938 – 1939
Motiv: Sjimpansen Julius, Kaptein Sabeltann
Utforming: Egil Nyhus
Verdi: A-innland (kr 11,00) x 2
Opplag: 5 035 000 av hvert frimerke
Utgitt i: Ruller à 100 frimerker.
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salgspriser
Presentasjonsfolder: kr 37,-
Samlersett: kr 65,-
Maksimumkort: kr 44,-
Gullbrev: kr 99,-

Statsmeteorolog Eilert
Theisen framfor værkartet
i NRK fjernsynet i 1963.

150 år i all slags vær

1. desember 1866 starta Meteorologisk institutt si verksemd på hjørnet av Karl Johans gate og Kirkegata i Oslo.

Instituttets første direktør var Henrik Mohn, ei stilling han hadde i heile 47 år. I 1868 presenterte han dagens værkart med eit hint om korleis morgondagens vær kom til å bli.

Dei første åra

I 1868 sender ein ut tre stormvarsel for vintersildefisket og Lofotfisket. Frå 1882 vert det laga «Vejrvarsel for Landmanden». Det er daglege værværvarsel for Austlandet i sommarmånadene, og i 1881 finn ein dei første spor av sur nedbør i Noreg. 13. oktober 1899 varslar Meteorologisk institutt «sterke stormende nordvestlige vinde» langs heile kysten frå sven-

skegrensa til Trondheim. Før varselet når fram går sildefiskeflåten ut frå Titran på Frøya i Sør-Trøndelag. 150 fiskarar dør.

Vilhelm Bjerknes

Bjerknes var norsk fysikar og meteorolog og vert rekna som ein av grunnleggjarane av den moderne meteorologien. I 1917 fekk han ei professorstilling ved Geofysisk institutt i Bergen. Der skapte han det som vart kalla Bergensskulen, ein meteorologisk metode som gjekk sin sigersgong over heile verda. Fleire norske meteorologar har vorte internasjonalt kjende. Blant anna Sverre Pettersen, som under D-dagen 6.

Felles for alt av
insituttets arbeid
er hovudformålet
- å sikre liv og verdier.

juni 1944 leverte vêrvarsel i samband med landgangen i Normandie.

I dag

Meteorologisk institutt varslar vêret, overvakar klimaet og driv forskning. Det er ein omfattande prosess, frå innsamling av vêrdata og analyser av enorme datamengder til måten dette vert presentert på slik at du og eg kan ha nytte av informasjonen. Instituttet har hovudkontor på Blindern i Oslo. Det finst også vêrvarslingssentralar i Tromsø og Bergen.

Meteorologisk institutt utviklar og leverer ei lang rekke tenester, både for det militære, redningstenesta og til sivile formål. Felles for alt arbeid er hovudformålet - å sikre liv og verdier.

Sidan instituttet vart etablert i 1866, har norske meteorologar stått sentralt i utviklinga av faget meteorologi, og Meteorologisk institutt er i dag eit leiande internasjonalt kompetansemiljø.

TEKST: ARNFINN SKÅLE

VÊR TIL FOLKET

I dag leverer Meteorologisk institutt vêrmeldingar både på radio og TV. I 2007 starta dei også, i samarbeid med NRK, vêrtenesta Yr på internett. Målet var å nå Noregs befolkning på den mest profesjonelle måten. I 2016 er Yr den femte største vêrtenesta på nett, i verda!

NK 1940
Torevør

NK 1941
Bølge og tre.

Meteorologisk institutt 150 år

Dato: 10.06.2016

Førstedagsbrev
kr 56,-

Førstedagsstempel

Nummer: NK 1940 – 1941
 Motiv: Kr 17,00: Torevør Kr 33,00: Bølge og tre
 Utforming: Bruno Oldani
 Verdier: Kr 17,00 – kr 33,00
 Opplag: Kr 17,00: 400 000 frimerke
 Kr 33,00: 700 000 frimerke
 Utgjevne i: Ark à 50 frimerke.
 Trykk: Offset frå Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salsprisar
 Presentasjonsfoldar: kr 65,-
 Samlarsett: kr 121,-
 Gullbrev: kr 99,-

**VÆRET
I MORGEN**

Selv på årets varmeste dag
kjente morfar lukten av regn.

Illustrasjon: © Anniken Riiser Hølbakken

Morfarmeteorologi

Vakkert vær var alltid et tegn på regn.

Morfaren min var en entusiastisk, godlynt kar, som alltid hadde en morsom kommentar på lur. Bortsett fra når det var snakk om været. Da hadde han, nesten uten unntak, alltid en negativ kommentar på lur. Sol og varmt vær, ikke en sky på himmelen, ikke et vindpust, bare summingen fra bier og fluer, og lyden av en is krem som ble fridd fra papiret. Da kom det: «Dæ bi' no vel regn.» Han hadde tiltro til meteorologene på tv og radio, og fulgte nøye med ved hver sending. «Tyst», sa han hvis vi ungene ga oss til kjenne. Men det var liksom ikke nok for morfar. Han måtte ut i været og se, men selv da, på årets varmeste dag, kunne han lukte regn lang vei. Han var i grunnen sin egen meteorolog.

Vi hadde bare én tv da jeg var liten, svarthvit sådan, med en eneste tv-kanal, nemlig NRK. Når meteorologen trådte inn i ruta, var det høytidsstemning i stua. Jeg husker godt hvordan han (for det var alltid en han på den tiden) flyttet rundt

på figurene sine, opp- eller nedslåtte paraplyer, piler med dramatisk knekk, snøkrystaller og sebrafargede høytrykk formet som bananer. Det var et eventyr på linje med flanellografmagien på Frelsesarmeens søndagsskole, skjønt det er en annen historie.

Når jeg tenker meg om tror jeg været, i likhet med mye annet, var mye bedre før. Somrene var en eneste lang solskinnssdag, vintrene snørike og gnistrende kalde. I skrivende stund er naturen uenig med seg selv her jeg sitter, hutrende kaldt den ene dagen, fantastisk fint den andre. Men gleden blir nok kortvarig, for det blir vel regn.

Hege Grubben

Hege er utdannet journalist og jobber som Social Media Manager i Posten Norge. Opprinnelig mosjøværing, men bor i Oslo. Hege ser med skråblikk på våre frimerkeutgivelser.

Begrenset antall igjen

Disse eldre frimerkene og frimerkeproduktene er vi snart utsolgt for. Har du dem ikke, bør du derfor benytte sjansen nå.

Ustemplede frimerker

Årgang
Frimerkeåret 18731560,-

Årgang
Frimerkeåret 1906 260,-

1872/75 Posthorn
NK 21 II 7 skilling, mørk gummiering.....1 400,-

1909/19 Posthorn
NK 103 20 øre ultramarin..... 320,-

1940/41 Posthorn og Løve

u/vm, helark med gutterparstripe

NK 240 5 øre x 90..... 680,-

NK 242 10 øre x 90..... 680,-

1985 Julefrimerker,

frimerkehefte LMNR / TMNR/LUNR

NK 986 kr 2,00 x 10 (LMNR)..... 160,-

NK 987 kr 2,50 x 10 (TMNR)..... 160,-

NK 987 kr 2,50 x 10 (LUNR)..... 150,-

1977 Europa XI,

frimerkehefte TMNR, vanlig papir

NK 791 kr 1,80 x 10 75,-

1983 Norske fugler IV,

frimerkehefte TUNR

NK 931-32 I kr 2,50 x 10 100,-

1987 Matsopper I,

frimerkehefte TMNR

NK 1017-18 kr 2,70 x 10 115,-

1986 Glassmalerier,

frimerkehefte TMNR

NK 1007 kr 2,50 x 10 160,-

1988 Matsopper II,

frimerkehefte LMNR

NK 1038-39 kr 2,90 x 10 105,-

**1997 Julefrimerker,
frimerkehefte UNR**

NK 1316-17 kr 3,70x8, vanlig papir 120,-
NK 1316-17 kr 3,70x8, fosforescerende papir 1300,-

**1998 Insekt II,
frimerkehefte TUNR**

NK 1324-25 kr 3,80 x 8 80,-

Stemplede frimerker

1867/68 Våpen III

NK 13 a 3 skilling rødfiolett, klart trykk..... 1 900,-
NK 15 a 8 skilling rosa, klart trykk..... 3 000,-

1883/85 Posthorn (21 mm.)

NK 42 II 5 øre grønn, vm. III 15,-

1872/75 Posthorn

NK 16 Ib 1 skilling blågrønn 600,-

NK 16 IIb 1 skilling mørk grønn..... 450,-
NK 21 III 7 skilling brun..... 675,-

**1893/94 Posthorn
(Centraltrykkeriet, tg. 14 ½ x 13 ½)**

NK 56 A 3 øre oransjegul..... 120,-

**1888/93 Portomerker «At betale»
(Centraltrykkeriet, tg. 14 ½ x 13 ½)**

P 3 aX 10 øre rosa, liggende vm..... 170,-

1998 Turistfrimerker,
frimerkehefte LMNR

NK 1332 kr 4,50 x 8..... 100,-

Temapakker med alle norske Europafrimerker 1960–2013

1960–1973.....	238,-
1976–1985.....	211,-
1986–1992.....	243,-
2002–2006.....	444,-
2007–2013.....	402,-

Her ser vi valøren 10 øre som ble framstilt
i spesialark med gutterpar for produksjon
av frimerkehefter.

GUTTERPARENE FRA 40-TALLET

SPESIALARK: Av valørene 5, 10 og 20 øre i
Posthorn og Løve-serien ble det laget egne
frimerkeark for framstilling av frimerkehefter.
Slike ark inneholder ikke 100 frimerker, men kun
90 merker. Dette betyr at fjerde rad i arket er uten
trykk. Vertikale trestriper med hvitt midtfelt,
såkalte gutterpar, stammer fra disse arkene.

Ark med 5- og 10-øresfrimerker ble fra 26. januar
1945 solgt fra Postverkets frimerkesalg til samlere.
Vi kjenner derimot ikke til at ark med 20-øres-
frimerker noen gang har vært lagt ut for salg.

Danske soldater kommer tilbake
til København 1849. Maleri av Otto
Bache 1894. Merk det norske og
svenske unionsflagget i bakgrunnen.

Opprørernes frimerker

Konflikter og krig preger Slesvig-Holsteins historie.

Problemene startet allerede etter at danske Kong Valdemar Sejr i 1232 ga sin sønn Abel hertugdømmet Sønderjylland, som på denne tiden omfattet hele området Slesvig. Da Abels etterkommere døde ut i 1375, kunne fyrstefamilien Schauenburg i Holstein lett innta Slesvig, og dronning Margrete I (1353-1412) måtte avstå området. På 1400-tallet gjorde Danmark flere mislykkede forsøk på å ta Slesvig tilbake. Situasjonen løste seg da hertug Adolf av Slesvig døde uten arvinger i 1459, og Danmarks kong Christian I (1426-1481) ble valgt til hertug av

Slesvig og greve av Holstein. De to områdene ble dermed forent i personalunion med Danmark.

Nasjonalisme og revolusjon

Wienerkongressen 1814-1815 økte problemene ved å overlate hertugdømmet Lauenburg syd for Holstein til den danske kongen, og dermed gjøre dansk kongen til tysk hertug av Lauenburg. Mot slutten av 1840-tallet oppsto flere nasjonalliberale bevegelser i Europa med krav om selvstendige stater med egne forfatninger. Disse bevegelsene fikk ny inspirasjon av februarrevolusjonen i Frankrike i 1848, og inspi-

SKANDINAVISMEN

FRIVILLIGE: På 1830- og 40-tallet spredte skandinavismen seg i Danmark, Sverige og Norge, og særlig var studentene aktive i bevegelsen. Både i Sverige og i Norge delte de fleste det danske synet på det slesvigske spørs-

målet, og begge land hadde frivillige som kjempet på dansk side i krigen. Som takk for den frivillige innsatsen undertegnet 44 000 dansker etter krigen en såkalt «takkeadresse» til de svenske og norske soldatene.

Litografiske frimerkeforslag fra firmaet Bindemann i Kiel.

rasjonen nådde også Slesvig-Holstein. Tyske nasjonalister ville løsrive Slesvig-Holstein og Lauenburg fra Danmark, mens danskene ønsket en deling slik at Slesvig kunne bli en del av Danmark.

Treårskrigen

18. mars 1848 fikk regjeringen i København besøk av en delegasjon fra Slesvig-Holstein som krevde at Slesvig og Holstein skulle løsrives fra Danmark. Forvirringen var stor og ryktene mange, og mens man i den danske hovedstaden forsøkte å løse problemene, ble det 24. mars 1848 dannet en opprørsregjering i Kiel. Dette førte til at den første slesvigske krigen, som også kalles treårskrigen, brøt ut.

På ene siden fantes tyske nasjonal-liberale slesvig-holsteinere som krevde selvstendighet for Slesvig og Holstein. På den andre siden

sto danske nasjonalliberale som ønsket en deling av hertugdømmene slik at Slesvig skulle inngå i den danske nasjonalstaten. På mange måter ble krigen en borgerkrig, men den ble i høy grad også en internasjonal krig, da Preussen og det tyske forbundet støttet opprøret mot Danmark, mens Russland, Storbritannia og Sverige-Norge støttet Danmark.

Samarbeidsregjering

Krigshandlingene ble avbrutt av flere våpenhviler. Ved en avtale mellom Danmark og Preussen 10. juni 1849 ble 4 000 svensk-norske soldater plassert i Nord-Slesvig som en «buffer» mellom danske og prøyssiske tropper. Avtalen åpnet også for en prøyssisk-dansk samarbeidsregjering for Slesvig 25. august 1849. Med dette ble postforvaltningen som tidligere var etablert for

Til venstre ser vi ubrukt blokker av 1 schilling og 2 schilling.

hele Slesvig-Holstein, begrenset til Holstein og postforvaltningen i Slesvig ble lagt til København.

En fredsavtale mellom Danmark og Preussen ble undertegnet i Berlin 2. juli 1850. Den førte til at Slesvig, Holstein og Lauenburg ble egne stater, og i personalunion underlagt den danske kong Fredrik VII. Politisk var man tilbake til utgangspunktet. På denne tiden hadde Slesvig-Holstein allerede gått med i det tysk-østerrikske post-samarbeidet, men etter avtalen i Berlin ble samarbeidet bare gyldig for Holstein.

Opprørernes postverk

Opprørsregjeringen i Kiel fra mars 1848 etablerte raskt et spesielt kontor for handel, toll og post som ble underlagt finansministeren. Dermed overtok man også postforvaltningen fra København.

Opprørsregjeringens sekretær Hans Wilhelm Ahlmann (1817-1910) ble 18. august samme år utpekt som sjef for dette kontoret, og ble dermed også postsjef i Slesvig-Holstein. Han viste seg fort å være rett person for jobben. Nye postruter ble etablert, og fra 1. januar 1849 ble høye danske portotakster i rigsbankskilling erstattet med lavere, nye portotakster i schilling.

Frimerkeforslag

I 1849 begynte Ahlmann å planlegge utgivelse av frimerker for Slesvig-Holstein. Merkenes skulle vise Slesvig-Holsteins våpen, og Ahlmann tegnet også utkast til slike frimerker. Det passet med de nye portotakstene å utgi frimerker i verdien 1 og 2 schilling, og beslutning om frimerkeutgivelse ble tatt av samarbeidsregjeringen av 25. august 1849.

For å få trykt frimerkene tok Ahlmann først kontakt med et firma i Belgia, men av økonomiske årsaker besluttet man i stedet å forsøke å få trykt merkenes i Slesvig-Holstein. 15. mai 1850 fikk man noen litografiske frimerkeforslag fra firmaet Bindemann i Kiel. Disse var imidlertid altfor lette å forfalske, og dermed ble oppdraget med å trykke Slesvig-Holsteins opprørsfrimerker gitt til boktrykkeriet Köbner & Lehmkuhl i Altona. Her fantes også gravøren M. Claudius, som laget flere forslag før han ga merkenes endelige utforming.

Utgivelse

Frimerkene ble trykt i tre arbeidsoperasjoner. Først bakgrunnen, deretter selve frimerkebildet. Til slutt ble våpenet trykt med et ufarget pregetrykk i merkenes oval. For å

DET FREMSTE BREVET

PLÖN: Det såkalte Plön-brevet er det fremste objektet i Slesvig-Holsteins filateli. Det er frankert med to trestriper 1 schilling med nummerstempel «30» fra Plön. Brevet er fra første portoperiode før 1. januar 1851, og frankeringen kvitterer betalt porto for brev opp til 8 loth befordret mellom 5 og 10 tyske mil. Det ble «funnet» for ikke så mange år siden, og ble solgt hos David Feldman i Sveits i april 2008 for 3 835 000 kroner.

Det fremste objektet i Slesvig-Holsteins filateli.

Tidligst kjente bruk av merkene. Fra Kiel 25/11-1850.

Opprørsregjeringen av mars 1848. Fremme i midten advokat Wilhelm Hartwig Beseler, som ledet regjeringen. I uniform general Friedrich, Prins av Schleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, som ble kjent som Prins Friedrich von Noer.

gjøre det vanskeligere å forfalske merkene ble de trykt på såkalt «Dickinson-papir» med vertikalt løpende silketråder, slik at en tråd havnet loddrett på hvert merke. Verdien 1 schilling finnes i mørk blå, lys blå og prøyssisk blå farge, mens verdien 2 schilling finnes i rosa, mørkrosa og mørk rosa-rød farge. I «Postamtsblatt» nr. 20 for 1850 ble det offentliggjort at systemet med frimerker skulle innføres, og at frimerkenes første bruksdag skulle være 15. november 1850.

1. januar 1851 fikk man nye portotakster, og i Slesvig-Holsteins filateli finnes derfor to perioder med forskjellige portotakster. Salget av merkene sluttet i mars 1851, men de kunne brukes frem til og med

31. august 1851. Siden Slesvig var helt under dansk forvaltning da merkene ble utgitt, kunne Slesvig-Holsteins opprørsfrimerker bare brukes i Holstein.

Treårskrigen ble endelig avsluttet ved traktater inngått i London i 1851 og 1852. Politisk oppnådde krigens parter intet annet enn at stormak-

tene beholdt en uendret maktbalanse. Avtalene fra London inneholdt flere uløste problemer, og da de danske militære fremgangene under treårskrigen førte til en overdrevet selvtilitt i Danmark, var en ny krig med Tyskland ikke mulig å unngå. Denne brøt ut 1864, men det er en annen historie.

ØRN GRAHM

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

STOCKHOLMIA 2019

Royal Philatelic Society London feirer sitt 150-årsjubileum i 2019, og markerer dette med en fem dagers frimerkeutstilling i Stockholm! Svensken Gustaf Douglas, som også er eier av frimerket «Den gule treskillingen», finansierer utstillingen.

Trestjernes lansering

Med norsk mat til tre stjerner i Michelin-guiden lanserte Posten de nye frimerkene med Nordisk matkultur som tema.

Lanseringen skjedde på restaurant Maaemo i Oslo, som for kort tid siden fikk tre stjerner i Michelin-guiden. Maaemo har kreert den ene retten som kom på frimerke, mens den andre kommer fra Hurtigruten.

Under lanseringen fortalte konsernsjef Dag Mejdell om Postens lange frimerkehistorie, Andreas Viestad fortalte om bakgrunnen for valg av retter til frimerkene, før konsernsjef Daniel Skjeldam i Hurtigruten og medeier Bandar Abdul-Jauwad fra Maaemo avduket frimerkene.

REGNBUEFLAGGET HAR BLITT FRIMERKE

PostNord i Sverige ga 4. mai ut regnbueflagget på eget frimerke. Dette er trolig første gang flagget blir utgitt på frimerke.

Over: Matkulturfrimerkene som ble lansert på Maaemo. Under: Konsernsjef Daniel Skjeldam i Hurtigruten viser frem det flotte frimerket med Hurtigrutens rett.

Martin Mörck i arbeid med en gravyre.

By Mörck

Boken By Mörck handler om frimerkegravøren og illustratøren Martin Mörck.

PRODUKTIVE FRIMERKEGRAVØRER: Boken er ført i pennen av Jon Nordstrøm og utgitt på Nordstroms forlag. Martin Mörck er en av verdens mest produktive frimerkegravører, med godt over 800 frimerker i sin portefølje, i første rekke for Sverige og Danmark. Martin har også laget flere frimerker for Norge, blant annet til 150-årsjubileet til Otto Sverdrup i 2004 og 100-årsdagen til NTNU i 2010.

Lansering av portoetiketter

4. april lanserte Posten portoetiketter for frankering av store brev, rekommanderte brev og verdisendinger.

Frimerketjenesten og St. Olavs plass postkontor i Oslo var de første stedene som tok etiketten i bruk mandag 4. april 2016. Senere er etiketten tatt i bruk ved ca. 200 postkontorer, bedriftssentre og Post i Butikk. En utrulling ved ytterligere 1 300 steder vurderes fra høsten 2016.

Ingen stempling

Portoetikettene er primært ment til frankering av store brevsendinger (A og B), rekommanderte brev og verdibrev (sistnevnte kun innenlands). Portoetikettene selges ikke løst, men brukes i forbindelse med innlevering av en sending. Etiketten blir påført dato og sted ved inn-

levering, så verken sending eller etikett vil bli datostemplet. Det er mulig å kombinere portoetikett og frimerker på sendingene.

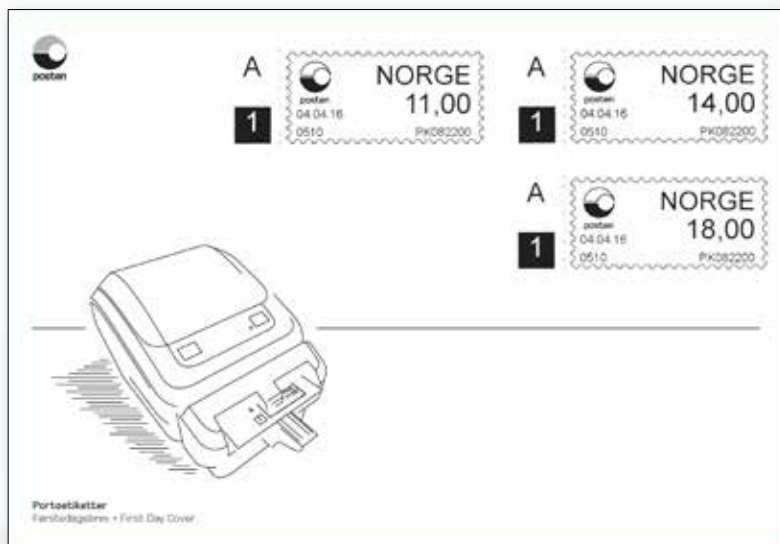
Førstedagsbrev

Portoetikettene inneholder følgende opplysninger; dato, postnummer, portobeløp, pristabell (1, 2 eller 3), enhetsnummer (ID-nummeret til salgsstedet), eventuelt sendingsnummer for rekommandert og verdi.

Frimerketjenesten har trykt opp etiketter i valørene for 20 gram for Norge, Europa og verden. Etikettene er satt på et eget førstedagsbrev som leveres i juni til alle abonnenter på førstedagsbrev og automatmerker.

Bestill på posten.no/frimerkebutikken eller på vedlagte kupong.

Førstedagsbrev lansering av portoetiketter 49,-

Portoetikettene er primært tenkt til store brevsendinger, rekommanderte brev og verdisendinger.

Bursdag og utstillinger

Mai og juni har vært hektiske måneder for oss i Frimerketjenesten!

MS «Sjøkurs» ble satt i trafikk som hurtigruteskipet MS «Ragnvald Jarl» i 1956. I mai feiret vi skipets 60-årsdag i Hamburg. Samme måned besøkte vi den årlige internasjonale frimerkeutstillingen i Essen og NY 2016 Stamp Show i New York.

Bestill på posten.no/frimerkebutikken eller på vedlagte kupong.

Hafengeburtstag | 05.–08.05.2016

Fra 5. til 8. mai var 60-årsjubilanten MS «Sjøkurs» på besøk hos verftet Blohm+Voss i Hamburg, hvor den ble bygd i 1956. Dette skjedde samtidig med Hamburgs årlige fest, Hafengeburtstag. Posten var med på skipet med personlig frimerke, eget stempel og utstillingskort.

Frimerke: kr 17,50

Utstillingskort: kr 26,-

Internationale Briefmarken-Messe Essen 12.–14.05.2016

Fra 12. til 14. mai deltok Posten på den årlige internasjonale frimerkeutstillingen i Essen. Motivet på årets kort og frimerke fra Essen er det karakteristiske og innovative høyskolebygget Zollverein-Kubus, oppført i 2006.

Frimerke: kr 17,50

Utstillingskort: kr 26,-

NY 2016 Stamp Show | 05.–08.05.2016

28. mai var vi på plass i New York for å være med på årets store internasjonale frimerkehappening; NY 2016 Stamp Show. Frihetsgudinnen er motivet på kortet og frimerket fra New York.

Frimerke: kr 21,50

Utstillingskort: kr 26,-

Frihetsgudinnen i New York står
på Liberty Island og er tegnet
Frédéric Bartholdi.

Album til førstedagsbrev

Det er viktig å oppbevare samlingen sin på best mulige måte.

Albumpermen Vario er spesialprodusert med Postens logo i pregetrykk på ryggen. En praktisk ringbindløsning gjør det enkelt å sette inn blader i permen. Den leveres med egen beskyttelseskassett.

Du kan også få permen i stor utførelse med plass til flere blader. Denne permen har produsenten Leuchtturms logo i gullpreg på albumryggen.

Vario perm m/postlogo kr 349,-

Vario perm (stor) kr 489,-

Pakke med 5 blader til førstedagsbrev kr 59,-

Bestill på posten.no/frimerkebutikken
eller på vedlagte kupong.

Album til samlersett og årssett

Albumpermen Royal passer utmerket til oppbevaring av samlersett og årssett.

Den leveres med egen beskyttelses-kassett og produsenten Leuchtturms logo i gullpreg på albumryggen.

Royal perm kr 459,-

Pakke med 5 blader til
samlersett/årssett kr 79,-

Bestill på posten.no/frimerkebutikken
eller på vedlagte kupong.

Nytt prestisjehefte:

Meteorologisk institutt 150 år

Årets prestisjehefte er viet Meteorologisk institutts 150-årsjubileum

Heftet er på 32 sider og inneholder tekst og bilder fra Meteorologisk institutts 150-årige historie. Frimerkene til jubileet utgis i ark på 50 frimerker, men til prestisjeheftet er de trykt enkeltvis på egne frimerkeark.

Rekorder

Meteorologisk institutt har foretatt målinger i alle de 150 årene de har eksistert. Basert på disse kan du i heftet lese om hvor og når det var varmest, kaldest, våtest og mest snø.

Begrenset opplag

Prestisjeheftet er trykt i kun 3 000 eksemplarer. Det betyr at om du ikke allerede er abonnent, bør du bestille ditt eksemplar i dag.

Pris kr 149,-

Bestill på posten.no/frimerkebutikken
eller på vedlagte kupong.